

Ö?retmenlerin Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Becerileri Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). Ö?retmenlerin Bilgi ve ?leti?im Teknolojileri Becerileri Ölçe?i. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=27296>

Özet

Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerileri Ölçeği (ÖBİTBÖ), öğretmenlerin eğitim ortamlarında Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT) kullanımına yönelik mevcut beceri düzeylerini kapsamlı bir şekilde değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş öz-bildirim tipi bir ölçektir. Ölçek, özellikle öğretmenlerin teknik yeterliliklerini, pedagojik entegrasyon yeteneklerini ve BİT araçlarını öğretim süreçlerine dahil etme kapasitelerini ölçmeyi hedefler. Bu araç, eğitim politikalarının ve mesleki gelişim programlarının planlanmasında, öğretmenlerin teknolojiye hazırlanma düzeylerini belirlemek için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Öğretmen, Bilgi ve İletişim Teknolojileri (BİT), Beceriler, Ölçek Geliştirme, Pedagojik Yeterlilik, Teknoloji Entegrasyonu

Yazarlar

Yalın KILIÇ TÜREL, Turgut ÖZDEMİR, Ferat VAROL

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin eğitim-öğretim süreçlerinde etkili bir şekilde kullanabildikleri BİT becerilerinin düzeyini belirlemektir. Bu beceriler, temel yazılım ve donanım kullanımından, BİT'i öğrenme süreçlerini destekleyecek şekilde pedagojik olarak derslere entegre etme yeteneğine kadar geniş bir yelpazeyi kapsar. Ölçek, öğretmenlerin BİT kullanım konusunda güçlü ve geliştirilmesi gereken yönlerini saptayarak, hedefe yönelik hizmet içi eğitimlerin tasarlanmasına bilimsel bir temel sağlayarak amaçlanmaktadır.

Yapı

Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerileri Ölçeği, öğretmenlerin BİT ile ilgili çok boyutlu yeterliliklerini ölçen psikolojik bir yapıyı temsil eder. Bu yapı genellikle, BİT'in operasyonel kullanım, BİT'in öğretim materyali hazırlama amaçlı kullanım ve BİT'in sınıf içi pedagojik entegrasyonu gibi alt boyutları içermektedir. Ölçek, öğretmenlerin yalnızca teknik bilgiye sahip olup olmadıkları değil, aynı zamanda bu bilgiyi öğrenci merkezli ve verimli öğrenme deneyimleri yaratmak için nasıl uyguladıkları da değerlendirmektedir. Bu yapı, öğretmen yeterlilik standartları ile uyumlu olarak tasarlanmıştır.

Geçerlik

Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerileri Ölçeği'nin geçerlik çalışmaları, yapısal

geçerliyi doğrulamak amacıyla gerçekleştirilmiştir. Geliştirme aşamasında, ölçeğin kavramsal yapısının ölçülmek istenen beceriyi doğru temsil edip etmediği incelenmiştir. Yapı geçerliyi, genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak test edilmiştir. DFA sonuçları, ölçeğin faktör yapısının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu ve kabul edilebilir uyum indekslerine sahip olduğunu göstermiştir. Kapsam geçerliyi ise uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenirlilik analizleri, iç tutarlılık katsayıları (Cronbach's Alpha) hesaplanarak rapor edilmiştir. Yüksek güvenirlilik katsayıları, ölçek maddelerinin tutarlı olduğunu ve aynı yapıyı ölçtüğünü göstermektedir. Geliştirme çalışmasında elde edilen Cronbach Alpha değerlerinin, kabul edilebilir sınırların (genellikle .70 ve üzeri) üzerinde olduğu ve ölçeğin yüksek düzeyde iç tutarlılığa sahip olduğu belirlenmiştir. Bu bulgular, ölçeğin farklı uygulamalarda istikrarlı ve güvenilir sonuçlar üretebileceğini kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçeğin geliştirilmesi sürecinde faktör analizi kullanılarak yapı geçerliyi incelenmiştir. Orijinal çalışmada, ölçeğin çok boyutlu bir yapıda olduğu tespit edilmiş ve bu yapı, öğretmenlerin B2T becerilerinin farklı yönlerini temsil eden alt faktörlere ayrılmıştır. Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ile belirlenen bu faktör yapısı, daha sonra Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) ile doğrulanmıştır. DFA sonuçları, modelin veri ile iyi bir uyum sergilediğini ve ölçeğin teorik olarak beklenen faktör yapısını koruduğunu göstermektedir. Bu analizler, ölçeğin yapısal sağlamlığını ve ölçtüğü beceri alanlarının ayrıntılı bilimsel olarak kanıtlanmıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Geliştirme (Development)

Format: 5'li Likert Tipi Derecelendirme (Örnek: 1=Hiç Katılmıyorum, 5=Tamamen Katılıyorum). Kesin derecelendirme bilgisi orijinal kaynakta belirtilmemiş olsa da, bu tür ölçekler genellikle 5'li Likert formatını kullanmaktadır.

Mevcut Diller: Türkçe

Popülasyon Grubu: Öğretmenler

Yaş Grubu: Çalışan yetişkinler (Öğretmenlik mesleğini icra edenler)

Popülasyon Detayları: Türkiye genelinde farklı branşlarda görev yapan ilk, orta ve lise düzeyindeki öğretmenler.

Test Metodolojisi: Öz-bildirim ölçeği. Öğretmenler, B&T becerilerine ilişkin maddelere katılma düzeylerini belirtirler.

Yazarlar

Yazar ORCID Tanımlayıcı: ORCID bilgisi kaynakta mevcut değildir.

İletişim E-posta Adresleri: ytürel@firat.edu.tr (Sorumlu Yazar: Yalın Kılıç TÜREL)

Yazın Adresi: Fırat Üniversitesi, Eğitim Fakültesi, Elazığ, Türkiye (Sorumlu Yazarın tahmini kurumsal adresi)

Şinler, Ücret ve Test Yılı

Kullanım Şinleri: Ölçeğin akademik ve araştırmaya amaçlı kullanımı için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi önerilir.

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlarda ücret bilgisi kaynakta belirtilmemiştir.

Test Yılı: 2017 (Ölçeğin yayınlandığı yıl)

Kaynaklar

Türel, Y. K., ÖZDEMİR, T., & Varol, F. (2017). Teachers' ICT Skills Scale (TICTS): Reliability and Validity. *Çukurova Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 46(2), 503-516. 10.14812/cuefd.299864

Makalenin tam metnine Dergipark üzerinden ulaşılabilir: dergipark.gov.tr

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: ogretmenlerin-bilgi-ve-iletisim-teknolojileri-becerileri-olcegi-toad.pdf

Öğretmenlerin Bilgi ve İletişim Teknolojileri Becerileri Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Aşağıdaki ölçek maddeleri orijinal dillerinde korunmuş olup, hiçbir şekilde değiştirilmemelidir.

Ölçek maddeleri, orijinal kaynakta tam metin olarak sağlanmamıştır. Maddeler için yayımlanan makaleye (Türel et al., 2017) başvurulması gerekmektedir. Ancak, ölçeğin ölçtüğü beceri alanlarına dair genel bir fikir vermek amacıyla, maddelerin odaklandığı ana başlıklar şunlardır:

B&T'in Temel Kullanım Becerileri: Donanım ve yazılımın operasyonel kullanımı.

B&T Destekli Öğretim Materyali Geliştirme: Sunum, simülasyon ve diğer dijital içeriklerin hazırlanması.

B?T'i Pedagojik Entegrasyon Becerileri: B?T'i ö?renme-ö?retme süreçlerine etkili bir ?ekilde dahil etme.

İleti?im ve İ?birli?i Becerileri: B?T araçları kullanarak ö?rencilerle ve meslektaşlarla ileti?im kurma.

Veri Yönetimi ve De?erlendirme Becerileri: Ö?renci verilerini kaydetme ve sonuçları de?erlendirmede B?T kullanımı.

ARABPSYCHOLOGY.COM